

17 września: dzień zdrady i dzień niepodległości

17 września 2012

Jaką datę uznamy za dzień, w którym Polska odzyskała niepodległość po II wojnie światowej? W PRL rywalizował 22 lipca 1944 r. z 9 maja 1945 r. Dla III RP był to 4 czerwca 1989 r. gdy uzyskaliśmy 35-procentową wolność na mocy układu Okrągłego Stołu. Czasem, choć rzadko, ktoś wspomni o wyborach prezydenckich 9 grudnia 1990, lub 27 października 1991, czyli pierwszych demokratycznych wyborach do Sejmu. A może za datę odzyskania niepodległości uznamy 17 września 1993 roku? To data podwójnie symboliczna. 17 września 1993 roku w kolejną rocznicę agresji radzieckiej na Polskę z 1939 roku po 64 latach wojska radzieckie opuściły Polskę.

PROLOG

Piękne było lato 1939 r. Jednak z dnia na dzień nieuchronnie zbliżał się kataklizm. Zawarty 23 sierpnia 1939 r. pakt nazistowsko-radziecki utworzył w Europie nową polityczną konfigurację. Przede wszystkim zaś doprowadził do zniszczenia Rzeczypospolitej i ustanowienia wspólnej niemiecko-radzieckiej granicy.

UDERZENIE

Wieczorem 16 września 1939 roku do oddziałów radzieckich w strefie przygranicznej z Rzeczypospolitą Polską dotarł tajny rozkaz nr 16634 marszałka Klimenta Woroszyłowa: „Uderzać o świcie siedemnastego!”. Świtem 17 września 1939 roku na walczącą bohatersko z nazistowskimi Niemcami Polskę runęła Armia Czerwona. Bez wypowiedzenia wojny oddziały agresora ruszyły ku linii Bugu i Narwi, gwarantowanej ZSRS przez pakt z III Rzeszą. Radzieckie siły pierwszego rzutu były potężne – 9 korpusów i 1 dywizja piechoty, 4 korpusy i 1 dywizja kawalerii, 2 korpusy i 12 brygad czołgów, czyli 620 tys.

żołnierzy, 4,5 tys. czołgów i 3,2 tys. samolotów. Jednostki te posiadały niemal dwa razy więcej czołgów niż Wehrmacht atakując nas 1 września 1939 roku i więcej samolotów niż Luftwaffe na froncie polskim. Polacy, którzy trwali w przekonaniu, że mają wytrzymać dwa tygodnie nim Francuzi wsparci brytyjskim lotnictwem, przekroczą granicę zachodnią Niemiec, a następnie przegrupować się na wschodnich terenach Rzeczypospolitej, mieli teraz zadanie nie do wypełnienia – powstrzymania ataku dwóch potężnych wrogów. I to bez jakiegokolwiek pomocy. Wepchnięci w wojnę zostaliśmy pozostawieni sami sobie, otoczeni ze wszystkich stron, jedynie z wąskim przesmykiem do Rumunii i Węgier. Francja i Wielka Brytania nie zaczęły ofensywy. Radzieccy współpracownicy Hitlera wzięli na siebie spacyfikowanie wszelkich kontrakcji polskich, które mogłyby powstrzymać Wehrmacht i jego pancerne kolumny. 17 września 1939 roku Warszawa walczyła. Tego dnia o świcie padła jednak koncepcja obrony na południowym wschodzie, na przedpolach Lwowa.

Polscy żołnierze i oficerowie walczyli pięć tygodni – wbrew wszelkim kalkulacjom i realnym szansom na zwycięstwo. Honor nie miał dla nich ceny. Czy było warto? Cztery lata później alianci wepchnęli nas w łapy Kremla, pozwalając na to, by na Europę na wschód od Łaby po granice Grecji spadła żelazna kurtyna.

Zaczął się bolszewicki terror.

TERROR

Wraz z oddziałami okręgów wojskowych Białoruskiego i Kijowskiego polską granicę przekroczyły grupy operacyjno-czekistowskie utworzone zgodnie z rozkazem NKWD. Do ich zadań należało rozbicie struktur administracji II RP na kresach wschodnich oraz zorganizowanie w ich miejsce nowych organów władzy w postaci zarządów tymczasowych. Grupy te opanowywały budynki urzędów państwowych, banki, drukarnie, redakcje gazet, konfiskowały papiery wartościowe i archiwa. Dokonywały

aresztowań i zatrzymań na podstawie przygotowanych uprzednio list i donosów. Na zachód od Bugu niemieccy najeźdźcy zaczęli eksterminację polskich elit.

ODWRÓT

Kiedy 17 września rano do Naczelnego Wodza marszałka Rydza-Śmigłego dotarła informacja o wkroczeniu Armii Czerwonej na tereny Państwa Polskiego wydał on dyrektywę ogólną, w której nakazywał wycofywanie się wojsk w kierunku na Węgry i Rumunię i unikania walk z radzieckim najeźdźcą. Rozkazał też, aby walczyć z żołnierzami ZSRS jedynie w przypadku działań zaczepnych Armii Czerwonej.

„Sowiety wkroczyły. Nakazuję ogólne wycofanie na Rumunię i Węgry najkrótszymi drogami. Z bolszewikami nie walczyć, chyba w razie natarcia z ich strony albo próby rozbrojenia oddziałów. Zadania Warszawy i miast które miały się bronić przed Niemcami – bez zmian. Miasta do których podejść bolszewicy powinny z nimi pertraktować w sprawie wyjścia garnizonów do Węgier lub Rumunii”. Polscy generałowie bohatersko walczyli i ginęli wraz z podkomendnymi. W walkach z Niemcami zginęło ponad 60 tys. żołnierzy w tym 2 tysiące oficerów, a wśród nich 5 generałów i kilku wyższych dowódców. Sowietci zamordowali w 1939 roku dwa i pół tysiąca żołnierzy i policjantów m.in. dowódcę obrony Grodna gen. Olszynę-Wilczyńskiego. W Katyniu i innych miejscach kaźni dokończyli dzieła.

Po wkroczeniu sowietów rząd przekroczył granicę z Królestwem Rumunii. Wódz naczelny marszałek Edward Śmigły-Rydz także opuścił kraj, łudząc się, że będzie odtwarzał polską armię na emigracji. Był to jeden z błędów popełnionych w 1939 r. przez stronę polską mimo wielkiej odwagi i bohaterstwa całej niemal naszej armii, której symbolem jest choćby obrona szanów Wizny. Rydzowi-Śmigłemu honor żołnierza nakazał wrócić do ojczyzny w 1941 roku. Zmarł po kilku miesiącach i został pochowany pod nazwiskiem Adam Zawisza. Ok. godziny 19 pobliski

Śniatyn zajęła Armia Czerwona. Wobec tego marszałek podjął decyzję o przekroczeniu granicy polsko-rumuńskiej, przejeżdżając most graniczny na Czeremoszu. W tym czasie Armia Czerwona podała już rękę niemieckim żołnierzom, osiągając w kilku punktach tereny przyznane ZSRS na mocy tajnego protokołu z 23 sierpnia 1939 roku.

WITKACY

Stanisław Ignacy Witkiewicz – Witkacy na wieść o wkroczeniu na tereny polskie Armii Czerwonej popełnił samobójstwo. Kiedy polską granicę od wschodu przekroczyła Armia Czerwona, przypieczętowując tym samym los walczącej Polski Witkacy nie miał zamiaru po raz wtóry zetknąć się z metodami wojennymi bolszewików. Aż nadto zaznajomił się z nimi w trakcie rewolucji 1917 r. w Moskwie. Witkacy razem z Czesławą Oknińską-Korzeniowską dotarli do wsi Jezioro na Polesiu. Około południa 17 września radio podało wiadomość o wkroczeniu Armii Czerwonej na ziemię polskie. Witkacy powiedział: „To dziś”... Na okoliczności jego śmierci w PRL istniał zapis cenzorski.

WOJSKA RADZIECKIE W POLSCE

Podstawą radzieckiej dominacji nad narodami Europy Środkowo-Wschodniej była niepożądana obecność robotniczo-chłopskiej Armii Czerwonej, (1946 na Armię Radziecką) na terytorium państw satelickich wobec Kremla. Północna Grupa Wojsk w Polsce początkowo liczyła ok. 400 tysięcy żołnierzy, zgrupowanych w czterech dywizjach pancernych, 30 dywizjach piechoty, 12 dywizjach lotniczych, korpusie kawalerii, 10 dywizjach artylerii. W 1945 roku na wojska były nałożone zadania m.in. samoaprowizacji.

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych stacjonowało w Polsce 70 tys. żołnierzy Wielkiego Brata. Wojska radzieckie były rozlokowane w 77 garnizonach. Dowództwo znajdowało się w Legnicy, gdzie wojska radzieckie zajmowały wydzieloną zonę – 1/3 miasta. Do 1955 roku status prawny wojsk radzieckich w

Polsce nie był uregulowany. Dopiero umowa, podpisana w 1956 roku pomiędzy władzami PRL a rządem radzieckim, dotycząca statusu prawnego Północnej Grupy Wojsk zobowiązywała jej dowódcę do przekazywania co 6 miesięcy stronie polskiej informacji o zmianach w składzie PGW. Do 1992 roku nie przekazano żadnej informacji. Na dzień 1 stycznia 1989 w 552 związkach taktycznych służyło w Polsce blisko 60 tys. żołnierzy ZSRS. Mieszkało wraz z nimi blisko 40 tys. członków ich rodzin. Sowieci mieli w Polsce dwadzieścia wyrzutni operacyjno-taktycznych i według danych oficjalnych 673 czołgi oraz 1028 transporterów opancerzonych oraz 225 samolotów – również do przenoszenia broni jądrowej. 11 grudnia 1990 roku rozpoczęły się rozmowy między rządem RP a władzami radzieckimi o wycofaniu wojsk okupacyjnych z Polski. Na początku 1991 roku stan PGW wynosił 53 tys. żołnierzy, 7 tys. pracowników cywilnych oraz 40 tys. członków ich rodzin. 8 kwietnia 1991 roku rozpoczęło się wycofywanie z Polski Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej. Z Bornego Sulinowa wyjechało 12 wyrzutni operacyjno-taktycznych z Brygady Rakiet Operacyjno-Taktycznych. Rosjanie sami przyznali, że mieli na terytorium Polski broń jądrową.

Wycofywanie wojsk radzieckich z Polski zakończyło się 17 września 1993 roku w rocznicę agresji radzieckiej na Polskę z 1939 roku. Po 48 latach wojska radzieckie już jako żołnierze Federacji Rosyjskiej opuściły Polskę. Ostatnia stałe miejsce dyslokacji opuściła jednostka łączności z Rembertowa i sztab Północnej Grupy Wojsk. 17 września w Belwederze ówczesny prezydent Lech Wałęsa przyjął i pożegnał grupę generałów, oficerów, żołnierzy PGW opuszczających terytorium Polski. 18 września 1993 o godz. 9:20 pociąg wiozący tych oficerów przekroczył granicę w Terespolu.

EPILOG

17 września 2009 roku 60 lat po inwazji ZSRR na Polskę prezydent USA Barack Obama ogłosił, że rezygnuje z budowy w Europie systemu obrony przeciwrakietowej. Amerykański

prezydent wskazał wiernemu sojusznikowi miejsce w szyku.

Autor: Artur S. Górski

Źródło: Stefczyk.info